

Sēdes gaitas stenogramma

A. Lielmežs atklāj sēdi, tiek dots vārds būvvaldes vadītājam R. Betei.

R. Bete iepazīstina ar gala ziņojumu par cūku intensīvās audzēšanas fermas ar biogāzes ražotni Mālpils novada nekustamajā īpašumā „Klūgas – Grūbas” būvniecības ieceres publiskās apspriešanas rezultātiem.

Mālpils iedzīvotāja – kādēļ anketās jābūt personas kodiem?

R. Bete – tādi ir Ministru kabineta noteikumi.

Mālpils iedzīvotāja – Bērni arī var izteikt savu viedokli? Viņi ir īpaši izcelti, viņu viedoklis netiks ņemts vērā?

R. Bete – Savu viedokli jebkuram ir tiesības izteikt, visi viedokļi tiek ņemti vērā.

A. Lielmežs dod vārdu SIA „Mālpils Agro” pārstāvim J. Raudzepam.

J. Raudzeps. Esmu personīgi iepazinies ar aptaujas anketām. Bija organizēta kopēja pretestība. Liela daļa argumentu bija nepamatoti. Plānojam izveidot vienu no modernākajiem Latvijā un arī Baltijā cūku kompleksiem. Nav pabeigta ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra, tādēļ oficiālā iesniegumā lūdzu domi atlikt gala lēmuma pieņemšanu. Strādājam pie iebildumiem un plānojam šos iebildumus ņemt vērā. Varam mainīt izkliedes lauku teritoriju, pašlaik vedam sarunas ar Mores pagastu par mēslu izkliedi. Lūdzu ņemt vērā un pieņemt attiecīgu lēmumu.

A. O.: Vai Gaujas Nacionālais parks ir informēts, ka tik tuvu lieguma zonai tiks celts tik liels cūku komplekss? Kā būs ar purva ekosistēmu?

J. Raudzeps: Atsevišķi nav informēts, taču normatīvie akti to nenosaka.

Mālpils iedzīvotājs: Kāpēc neejat uz Mori?

J. Raudzeps: Mores zemnieki mums paši zvanīja un piedāvāja izkliedes laukus. Kas attiecas uz purvu, visi normatīvie akti tiks ievēroti.

M. J.: Kādēļ nesākāt ar vides papīru sakārtošanu?

J. Raudzeps: Mēs jau sākām ar vidi, jau 1.5 gadus ar to nodarbojamies, dēļ iedzīvotāju iebildumiem.

E. S.: Cik liels apjoms cūku būs fermā vienā nobarošanas posmā?

J. Raudzeps: 12000 un 5000, kopā 17000.

E. S.: cik daudz būs vienā dienā izvedamais substrāts no šī cūku daudzuma?

J. Raudzeps: ne jau katru dienu izvedīs. Mēsli sākumā izies procesu caur biogāzi.

E. S.: kas paliek pāri, kad mēsli iziet caur biogāzi?

J. Raudzeps: substrāts.

E. S.: kādu šis substrāts atstāj ietekmi uz manu zemi?

J. Raudzeps: Mēs nespiežam nevienu slēgt līgumu ar mums par mēslu izkliedi.

E. S.: Kāds ir substrāta ķīmiskais sastāvs? Kā vedīsiet substrātu? Vai remontēsiet ceļus?

J. Raudzeps: Par substrāta sastāvu – nekādas ķīmiskas vielas klāt netiek gāztas. Iznākums ir organisks. Tehnika būs tāda, kas uzreiz iestrādā substrātu augsnē. Par tonnāžu nevaru pateikt, bet ne tehnika nebūs lielāka par to, kas jau apstrādā laukus. Vešanas grafiks tiks saskaņots ar zemes īpašnieku un pašvaldību. Ja šajā dienā negribēsiet, lai vedam, nevedīsim. Kompleksam piederošos ceļus uzturēsim kārtībā un savedīsim kārtībā citus ceļus, ja tos sabojāsim.

E. S.: Arī organiskās vielas ir kaitīgas, ja tās lieto pār mēru. Mūsu lauki to nepārcietīs.

J. Raudzeps: Domājam mēslu izkliedi veikt Morē, jo tur platības ir pietiekošas.

E. S.: Nav pētījumu, ko substrāts izdarīs ar laukiem. Varbūt tiks sabojāta lauku struktūra, cietīsim jau mēs – iedzīvotāji.

J. V.: Par kādu cenu pārdošiet substrātu? Par brīvu – tas nozīmē par dempinga cenu. Izmantojat Latvijas zemi utilizēšanas pasākumam. Kad piemēšosiet zemi, aiziesiet prom.

J. Raudzeps: neviens nespiež slēgt līgumus.

J. B.: Pēc informācijas no portāliem – Mālpilī dzīvo cilvēki aizspriedumos, tumsoņi. Kā jūs mūs reklamēsiet? Jūs mūs kā iedzīvotājus pazemojat. Portālos Delfi un NRA raksti – jūsu attīstību kavē mūsu stereotipi. Kā varat argumentēt?

J. Raudzeps: Neesmu to teicis, kas to ir teicis?

J. B.: Jūsu direktore Anita Lancmane. 02.08.2013. rakstāt, ka būs 16 darbavietas. Reklamējat sevi kā lielākais, modernākais cūku komplekss. Pēc

7 dienām portālos rakstāt, ka būs jau 100 darbavietas. Tas nav normāls uzņēmuma biznesa plāns.

J. Raudzeps: 100 darbavietas paredzētas nākotnē, blakus kompleksam pieguļošajās saimniecībās, piemēram, siltumnīcās, utt.

J. B.: Jums viss tikai pārrunu stadijā.

J. Raudzeps: Kā bez pārrunām? Jūs gribat, lai mēs līgumus slēdzam? Par tumsoņām nevienu neesam saukuši. Atvainojos, ja direktore kādu ir aizvainojusi. Anketās lielam vairumam nebija šo argumentu, ko ferma sliktu nodarīs novadam.

J. B.: turpat NRA.lv Lancmane norāda, ka ieguvēji būs graudkopībā iesaistītie audzētāji. Jūs taču nepirksiet produkciju no mazajiem ražotājiem, bet ievērsiet no Polijas!

J. Raudzeps: legādāsimies tajā skaitā arī no Mālpils ražotājiem.

G. A.: Anita Lancmane ir triecienlokomotīve šim pasākumam. Lancmane un Raudzeps tikai bīda šo ārzemju investoru projektu. Kādas ir sajūtas, morāli ētiskās, atkal nākot mūsu novadā?

J. Raudzeps: mēs darbojamies saskaņā ar likumdošanu.

G. A.: Mums nav pret nekas pret jums kā cilvēkiem.

J. Raudzeps: Esat bijis Lauberē? Tur smird?

G.A.: Esmu bijis, tur smird. Digestātu var vest uz laukiem jebkurā laikā, kad grib.

V. K.: Sivēnu un cūku skaits ir pēdējais, vai tas palielināsies?

J. Raudzeps: Tas ir gala variants.

P. O.: attiecībā uz argumentiem – kas ir arguments, lai fermu neceltu? Ja īpašumam krīt cena, vai tiek bojāta veselība, tas nav arguments? Jums vienalga, kas ar mums notiek?

J. Raudzeps: Kas attiecas uz īpašumu – tā vērtība varētu celties, nevis krist. Argumentācijai jābūt, kas tieši ietekmes uz vidi ziņojumā vai būvniecības likumā tiek pārkāpts. Kāda ir argumentācija attiecība uz veselību?

P. O.: Smaka, putekļi! Elpceļu problēmas, alerģijas bērniem. Mums par savu naudu būs jāārstējas. Par šo naudu es labāk būvētu māju nakošām paaudzēm, bet, kurš normāls cilvēks paliks vietā, kur ir cūku bedre? Lauberē ir nelikumīga celtniecība.

J. Raudzeps: Lauberē nebija sabiedriskā apspriešana veikta biogāzei.

J. V.: Mani interesē jūsu saistība ar Allažu cūku fermu.

J. Raudzeps: Tikai tāda, ka esam viņus pārstāvējuši kā advokātu birojs.

J. V.: Mēs visi esam izjutuši Allažmuižas fermas smaku. Esmu lasījis pieminētos rakstus LETĀ. Mēs to visu jūtam, tādēļ mūsu pretestība ir loģiska. No Allažmuižas zināma skolotāja aizgāja prom dēļ neizturamās smakas. Esmu kategoriski pret.

J. Raudzeps - es arī esmu izjutis Allažmuižas smaku, garāmbraucot.

SIA „Elianda” pārstāve: Pārstāvam bioloģisko audzēšanu. Mālpilieši ir savākuši ļoti daudz informācijas, tajā skaitā mednieku un makšķernieku biedrība, invalīdu biedrība, biedrība „Mālpils zivīm”, visi atraduši argumentus pret cūku fermas būvniecību. Jūs piedāvājat mums ekonomisko katastrofu. Normatīvie akti mainās un nevar regulēt mūsu dzīvi. Mēs redzam un jūtam, kas notiek Allažos. Mēs plānojam dzīvot šeit un negribam ekoloģisko katastrofu. Jūsu bizness ietekmēs mūsu biznesu un dzīves kvalitāti. Zeme nebūs dzīva, sliekas nedzīvos. Kas būs ar tūrismu, ar muižu? Tas ir tikai jūsu bizness. Jūs piedāvājat 16 darbavietas, varbūt mēs pēc dažiem gadiem piedāvāsim 150 darbavietas.

J. Raudzeps: Par šiem iebildumiem. Lielākā daļa ir argumentēti, un mēs strādājam pie tā, lai ņemtu vērā šos iebildumus.

J. B.: Jūs teicāt, ka neviens iebildums nav argumentēts.

J. Raudzeps: Tas bija saistībā ar aptaujas anketām, nevis juridisko personu iesniegumiem.

A. Z.: Vai jūs saskatāt, ka būvniecības ieceres apspriešana ir veikta pēc Ministru kabineta noteikumiem? Vai process ir likumīgs? Vai iebildumi ir noraidāmi?

J. Raudzeps – Process pats par sevi nebija nepieciešams. Jo mēs paralēli veicam ietekmes uz vidi novērtējumu. Iebildumi, kas ir pamatoti, jāņem vērā. Nekādus pārkāpumus nesaredzu.

A. Z.: Ministru kabineta noteikumi nenosaka, kādiem ir jābūt argumentiem. Jūs visu laiku mēģināt sapīt būvniecības ieceri un ietekmes uz vidi novērtējumu. Ietekmes uz vidi novērtējums ir vajadzīgs tikai tad, ja vēlamies šo biznesu – pozitīva domes lēmuma gadījumā.

J. Raudzeps: Ja būtu ietekmes uz vidi novērtējums, lēmums no domes puses būtu izsvērtāks. Patreiz tas nav redzams.

A. Z.: Ietekmes uz vidi novērtējums pasaka, vai veikti nepieciešamie soļi. Mēs noraidām būvniecību. Šie procesi nesanāk kopā. Tikai tad, ja novada dome

pieņem lēmumu par būvniecības atbalstīšanu, tad ir jātaisa ietekmes uz vidi novērtējums. Tas ir tikai ietekmes uz vidi novērtējums – tikai viens aspekts. Pārējā argumentācija parādās būvniecības ieceres apspriešanā. Tur parādās plašāks apskatāmo jautājumu loks.

J. Raudzeps: Manuprāt, vides jautājumi ir noteicošie.

A. Z.: Sabiedriskajā apspriešanā iedzīvotāji pauž arī ekonomisko, sociālo un kultūras viedokli.

J. Raudzeps: 90% aptaujas lapās viedoklis bija pausts par smakām.

E.S.: Jūs neinformējat mūs, kas ir šis digestāts. Kādi mēs izkatīsimies pēc 5-10 gadiem. Jūs nesniedzat informāciju.

J. Raudzeps: Tāpēc strādājam pie ietekmes uz vidi novērtējuma, lai varētu atbildēt.

A. Lielmežs: Uzdevu Vides un Reģionālās attīstības ministrijai jautājumu par digestātu. Atbilde bija – Vācijā jau 10 gadus to izmanto, lai braucam skatīties. Pēc publikācijām tur nekā laba nav. Tie ir tie neatbildētie jautājumi.

A. A.: Vācijā, pie Šveices pierobežas, kur tiek lietoti kūku mēsli un valda smakas – 9 no 10 mājām bija pielikta zīme – pārdod. Kāda tur var būt īpašuma vērtība?

V. Mihelsons: Esam apbraukājuši lielās kūku fermas. Tās ir 4 zvaigžņu viesnīcas kūkām. Bet ceļi un apkārtnē? Auces pagastā netiek ievēroti noteikumi ietekmes uz vidi novērtējumā. Uzņēmums nav pat sazinājies ar Latvijas valsts mežiem. Allažmuižā – Tumšupe vēl 30 gadus būs mirusi. Tur, veicot uzlabojumus, radās noplūde. Vainīgs – cilvēciskais faktors. Allaži tiesājas ar vāciešiem, sods tika samaksāts 5000 LVL. 3 reizes pēc kārtas nav ņemti gruntsūdeņu paraugi. Aucē vasarā izkaisīja digestātu, 20 km attālumā smaka neciešama, smagā tehnika 40 t mašīnas vadā uz laukiem mēslus.

J. Raudzeps: Ja Auces kūku ferma neievēro normatīvos aktus, kāds mums ar to sakars? Ir jāpalielina sodi valstiskā līmenī. Uzraudzības sistēma līdz galam nefunkcionē valstiskā līmenī.

V. Mihelsons: Mums nav pietiekoša kontrole pār to, nevar tā nojaukt un apturēt fermu.

Tiek dots vārds iedzīvotājiem.

Iedzīvotājs: Kāpēc melojat mums, ka Lauberē nesmird? Reizi nedēļā braucu, tur smird katru reizi.

V. C. – Ja deputāti noraidīs būvniecības ieceri, vai jūs tiesāsit?

J. Raudzeps: Mēs izanalizēsim argumentus, tagad nevaru pateikt.

V. Mihelsons: Lauberē ir labākā un zaļākā ferma, bijām to apskatīt. Ir problēma – smagās mēslu vedamās mašīnas centrā apstājas pie veikaljiem un smird.

A. Lielmežs: Izsaku atzinību Mālpiliešiem par pilsonisko aktivitāti. Mālpils Agro ļoti uzmanīgi būtu jābūt ar vārdiem un izteikumiem, tas rada šo fonu, ka neattiecaties pret mums kā līdzvērtīgiem. Diemžēl likumdošana ir ļoti atvērta pret šādām būvniecībām. Citās valstīs par to jau domā. Domes deputāti jūlijā, augustā un septembrī skatīja šo jautājumu sēdēs. Izpētīti daudz dažādi materiāli, tiesu spriedumi. Negrib – būtu jābūt vienam no spēcīgākajiem argumentiem. Satversmes dotā tiesība – cilvēkiem pašiem lemt. Ja būtu referendums, tas iegūtu likuma spēku, cilvēkiem neliktu zinātniski argumentēt savu viedokli. Lēmuma preambulā uz daudzām lapām esam argumentējuši, kādēļ uzskatām, ka būvniecības iecere jānoraida. Ieguvums ir pārāk niecīgs, kaut vai runājot par ceļiem. Gadā ceļiem mums ir atvēlēti tikai aptuveni 50 000 LVL. Darba vietas – ļoti maz. Tas nav izšķirošais pret visiem riskiem, kas var mūs sagaidīt. Mūsu argumenti ir pietiekoši, lai noraidītu šo būvniecības ieceri. Vienmēr esmu bijis par to, ka jāuzticās un jāuzklausa mūsu iedzīvotāji. Esmu aicinājis – esiet patiesi, argumentējiet. Ietekmes uz vidi novērtējums – tas ir skriet vilcienam pa priekšu. Diemžēl likumdevējs nav nācis sabiedrībai pretī - no nākošā gada 1. janvāra likumā vairs nebūs nepieciešama sabiedriskā apspriešana šādām būvniecības iecerēm.

Veterinārārsts Juris Tolpežņikovs ieteica domei pieņemt savus dzīvnieku labturības noteikumus. Mēs neiebilstu pret fermām, kas rada veselīgu, labu produktu, kas nāktu par labu mums. Kādā platībā grib šeit ielikt cūkas un saņemt labu pārtiku? Lēta pārtika nevar būt kvalitatīva. Un kā izteicās viens ļoti pieredzējis un gudrs mālpilietis: „Nauda aizplūst uz rietumiem, gaļa uz austrumiem, mums paliek tikai mēsli un smaka.” Jums jādabū būvatļauja, bet mums te ir jādzīvo. Aicinu neatbalstīt būvniecības ieceri un atbalstīt sagatavoto lēmuma projektu.

Sagatavotais lēmuma projekts tiek vienbalsīgi atbalstīts.

M. Ārente – Tā kā lēmums tika pieņemts noraidīt būvniecības ieceri jau otro reizi un pēc jaunā gada nebūs nepieciešama sabiedriskā apspriešana, vai nāksiet trešo reizi?

J. Raudzeps – laiks rādīs.

Protokoliste

S. Ozola